

Já vládnu pouze láskou

800 let od narození Zdislavy z Lemberka

Jan Matoušek

Obsah

Jak asi voní dálky

Nad studánkou

Tak tedy láska

Buď teplem krbu mého domu

Je jasno nad horami

Nejsi jen šperkem

Já vládnu pouze láskou

Na věky věků už jsi naše

Už spadané je listí

Až roztaje sníh

Krátký čas dán je lípě

Jak asi voní dálky

(Křižanov, 1232)

A nikdy nebude jiná.
Krajina dětství tam skrčená v koutě.
Láska, co rodila. Ňadra, jež kojila.
Ústa, co líbala. Ústa, jež tajila.

Třese se skřivan, co vypadl z hnízda. Snad je mu zima.
Jistě ho přikryje voňavým jarem.
Dálka, co děsila. Dálka, jež vábila.
Usnul a dřímá.

Zdá se mu o světě za známým hvozdem.
kam jednou zaletí
z rodného domu.

Je jenom skřivan, ač přál si být drozdem,
zpíval by o lásce,
kdyby měl komu.

Je horko, že vyschly už prameny kolem.
Zimou se třese. Moje krajina.
Právě si utírá oči od rosy.
A nikdy nebude jiná.

Nad studánkou

Se vzpomínkou na Zdislavu
z dálky poutník přichází,
nad studánkou skloní hlavu,
milost její nachází.

Velkou milost nachází.

Zdislaviny jemné dlaně
vodu kdysi čeřily.
Vzpomene si přitom na ně,
jaké dílo stvořily.

Velké dílo stvořily.

Kdo ji v lesích najde,
cestu vyznačí,
ten pak její hloubky
pozná jinačí.

Kdo ji zbaví kalu,
spadlého listí,
žalu se tak zprostí,
duši vyčistí.

Kdo z ní vodu čirou
v dlaních nabírá,
ten své srdce Kristu
vděčně otvírá.

Aby oči omyl - aby uviděl.

Aby rány z kropil - aby netrpěl.

Aby se z ní napil - aby silný byl.

Aby se k ní vracel - aby uvěřil.

Tak tedy láska

(Brno, 1237)

Tak tedy láska
prozatím spící,
tušená láska
bude mou novou
společnicí.

Vyrostete z mého srdce.
Nejspíš. Doufat ještě mohu.

A bude kvést a načtyřikrát plodit.
Já budu tam, kde nejvíc se to hodí.
Po ruce muži.
Po duši Bohu.

Vyrostete časně zjara.
Musí. Dozajista.

A bude kvést a snad taky léčit.
A je to krásné, že budu opět něčí.
Navždycky věrná.
Nevěsta Krista.

Tak tedy láska.

Bud' teplem krbu mého domu

Láska jak ostrov,
jenž poklad skrývá.
Copak bych vzácnější
mohl si přát?

Pokorné díky
vzdát mi teď zbývá -
matkou mých synů,
že mohla ses stát.

Klášter či špitál
postavím s chutí,
všechno mé bohatství
klidně si vem.

Co v duši hlodá,
k pochybám nutí?
Chci tě mít celou,
ty patřit chceš všem.
Poslední mrzák i žebrák či kdosi
útěchu dostane, lásku a péči.
Jistě se dočká, kdo o milost prosí,
vyprahlé rty svlaží voda, co léčí.

To spíše Bohu,
než vášni se oddáš.
Co dřív mě pálilo,
přijal jsem už.

Těžko ti spílat,
(té lásky, co rozdáš!)
jen hlupák by žárlil,
však jsem jenom muž.

Poslední mrzák i žebrák či kdosi
útěchu dostane, lásku a péči.
Jistě se dočká, kdo o milost prosí,
vyprahlé rty svlaží voda, co léčí.

Poslední chudák, snad tulák či kdosi,
zpíval by o lásce, kdyby měl komu.
S kyticí růží tu klečí a prosí:
Bud' teplem krbu mého domu.

Je jasno nad horami

(Praha, 1242)

Jen nebýt v srdcích sami dva,
tam mnohem víc je místa.
Budu s tebou v modlitbách
a v bouřích i tvůj přístav.

Založím domov, daleko od domova,
tak jako svůj, tvůj kraj chci ráda mít.
Jen malý křížek mi dovol v srdci schovat,
je málo času, já dvakrát musím žít.

Bouře už odchází,
je jasno nad horami.
A k nebi je tak blízko.
Jen nebýt v srdcích sami.

Nejsi jen šperkem

S půvabem v tváři
přicházíš sem
v šatě zdobeném.
Do světa září
na hrdle tvém
vzácný diadém.

Nejsi jen šperkem, vzácná paní.
který by krásil pana Havla šat.
V tvých očích vidím velké odhodlání
svět skrze Krista vroucně milovat.

Nejsi jen šperkem, sestro milá,
který svým leskem oči ohromí.
Ty s jiným Pánem dřív ses zasnoubila
a jemu sloužíš, stejně jako my.

Nejsi jen šperkem, sestro drahá,
jemuž zub času půvab ohlodá.
Kéž plody dává vzácná tvoje snaha,
kéž kraj tvůj čeká mír a obroda.

Bůh ti žehnej,
zpět na Löwenberk,
dovez tam v srdci
tento vzácný šperk.
Ať září v tmách.

Já vládnu pouze láskou

(Jablonné, 1247)

Bohu dík, že dílo se nám daří,
že v temném lese je stále více světla.
Že v duších lidí je stále více víry,
že město, špitál utěšeně vzkvétá.

Bohu dík, za zdraví našich dětí,
že boje vřava přežene se kolem.
Dík Bohu i za vzácný dar léčit,
za vodu čistou, za úrodná pole.

Bratři a sestry,
Krista v srdci mějte.
Stačí tak málo,
jak kázal Dominik.

Pomohu ráda,
však zázrak nečekejte.
Já vládnu pouze láskou,
Bohu dík.

Na věky věků už jsi naše

Jak usedá prach dlouhých staletí,
co dřív bylo živé, dávno už není.
Listy všech kronik nám ve větru odletí,
zbyde stín legend a víra a snění.

Jsi příkladnou matkou
a ženou vždy milou,
jsi zastáncem chudých
i léčivou silou,
a proto se modlíme k tobě.

Tvá nezlomná víra
je nástrojem spásy.
A stejně jsi mírná,
jak houževnatá jsi,
a proto se klaníme tobě.

Jsi k potřebným vlídná
a moudrostí vládneš
ty máš pouze ctnosti
a slabosti žádné,
tak chceme se přiblížit tobě.

Ať jsi byla, kým jsi byla,
je krásné v tebe uvěřit.
Na věky věků už jsi naše
se vším, co v tobě chceme mít.

Už spadané je listí

(Lemberk, 1252)

Lípy vedle kostela
se začínají ptát,
kdo přijde si k nim příští léto
květy natrhat.

Havlíku, můj milý,
nezapomeň na ně.
Nemám už dost síly
mít srdcí plné dlaně.

Markétko, ten podzim
je krásný, proč bys brečela?
Jen spadané je listí
té lípy vedle kostela.

Až roztaje sníh

Až roztaje v srdcích
i na mezích, na stráních
všechn sníh.

A do kraje vkročí
ten mír, co znám z očí
dětí svých.

Až rozkvetete země,
pak neptejte se mě,
pro co ještě má se žít.

Já nechávám světu
pár lip, jejichž květů
se nelze, nelze nabažit.

Jak cítím ve vzduchu tání,
nad svahy jablonských strání
vznáší se z lesů lehká pára.

Jak cítím ve vzduchu tání,
mám už jen jediné přání.

Dožít se jara.

Krátký čas dán je lípě

Krátký čas dán je lípě, aby mohla kvést.
Vše dobré předá lidem za pár krátkých chvil.
Dík, Bože, žes chtěl její kroky vést.
Dík za to, žes ji zasadil.

Vůně omamné
letmý dotek,
jen tak mimoděk.
Listy jak srdce,
která plní vděk,
že větve pevné,
silné kořeny,
pro velkou lásku
byly stvořeny.

Dřevo lipové
stále voní,
jako předloni,
kdy ještě stála
v kruhu jabloní.
Ony, co chudí
k paní na trůně,
vzhlížely s vírou
k její koruně.

Krátký čas dán je lípě, aby mohla kvést.
Svou sílu předá lidem za pár krátkých chvil.
Dík, Bože, za ty lípy kolem cest.
Za jejich květ, který nás vyléčil.